

Träskyddsbehandlat virke – vilka märkningsregler finns det?

Detta är ett informationsutskick som riktar sig till företag som tillverkar träskyddsbehandlat (tryckimpregnerat) virke och till företag som säljer träskyddsbehandlat virke till yrkesmässiga kunder och/eller konsumenter. Vårt syfte är att informera om regler som gäller för märkning av träskyddsbehandlat virke samt ge vägledning kring hur vissa praktiska frågor kan lösas.

Den information som presenteras nedan är delvis Kemikalieinspektionens praktiska uttolkningar av lagstiftningen. Observera att det är den faktiska lagtexten och i förekommande fall domstolens tolkningar som är juridiskt bindande.

Vilka regler finns det?

Träskyddsbehandlat virke omfattas av kraven i förordning (EU) 528/2012, ”EU:s biocidförordning”. Enligt denna förordning får endast godkända träskyddsmedel användas för behandling av virke. Själva virket definieras enligt förordningen som biocidbehandlade varor. Biocidbehandlade varor ska förses med viss information i märkningen om de marknadsförs med påstående om biocideffekt. Ett sådant påstående kan till exempel vara ”tryckimpregnerat”, ”impregnerat” och ”träskyddsbehandlat”. Vissa verksamma ämnen kan medföra krav på märkning även om varan inte marknadsförs med påstående om biocideffekt. Dessa regler gäller för alla typer av biocidbehandlade varor, inte bara för virke.

Märkningen ska innehålla följande information:

- Att varan innehåller en biocidprodukt
- Namnet på det/de ingående verksamma ämnet/ämnena
- Ändamålet med behandlingen, hur det verksamma ämnet bidrar till varans funktion
- Relevanta bruksanvisningar och eventuella nödvändiga försiktighetsåtgärder, till exempel att den som använder varan måste göra något särskilt för att skydda människor och miljö
- Om det ingår nanomaterial i biocidprodukten, ange namnet på dessa. Nano är en beteckning för extremt små partiklar.

Märkningen ska vara tydlig, lättläst, på svenska och ska stanna kvar tills konsumenten köper varan.

NTR-märkning

I Sverige är merparten av det träskyddsbehandlade virket som säljs NTR-certifierat, vilket innebär att det uppfyller nordisk branschstandard med olika klasser. NTR-certifierat virke ska märkas av virkestillverkaren med viss information och denna märkning innehåller redan den märkning som krävs enligt biocidförordningens krav på behandlade varor. Om virket säljs obuntat är det dock en stor risk att denna märkning inte följer med varorna vid försäljning till slutkund.

Vad gäller för varor som säljs styckvis?

Mycket av det träskyddsbehandlade virket som säljs i handeln idag säljs styckvis vilket medför vissa utmaningar när det gäller hur informationen i märkningen ska förmedlas. Reglerna i biocidförordningen är anpassade till förpackade varor med möjlighet till märkning på en etikett och det är inte tydligt hur varor som säljs styckvis utan förpackning ska märkas. I tidigare nationella regler för träskyddsbehandlat virke (som gällde före den 1 september 2013) fanns det krav på att det skulle finnas ett anslag med informationen vid obuntat virke. Kunden skulle även kostnadsfritt få tillgång till informationen på ett löst blad.

Kemikalieinspektionens bedömning är att det enligt nu gällande regler ska finnas ett anslag som innehåller den märkningsinformation som krävs enligt biocidförordningen invid det obuntade virket på försäljningsplatsen. Kunden ska även kostnadsfritt erbjudas information som går att få med sig och här anser vi att digitala lösningar är acceptabla.

Vid försäljning av obuntat virke kan det förekomma att virke i samma ställ kommer från olika leverantörer och därför innehåller olika verksamma ämnen. Enligt reglerna ska kunden få information om vilket/vilka verksamma ämnen som varan innehåller, något som kan bli svårt i dessa fall. Kemikalieinspektionens bedömning är att informationen i dessa fall kan innehålla flera verksamma ämnens namn, förutsatt att de riskhanteringsåtgärder som är relevanta för kunden inte skiljer sig åt mellan ämnena. Observera att det är de verksamma ämnenas namn och inte biocidproduktens (träskyddsmedlets) namn som ska anges.

Vad gäller för buntat virke eller produkter av träskyddsbehandlat virke?

Om träskyddsbehandlat virke säljs buntat eller i en mer sammansatt produkt (till exempel en byggsats till en sandlåda) ska märkningen sitta på varan och följa märkningskraven ovan. Detta gäller oavsett om virket är träskyddsbehandlat i Sverige eller importerat från ett annat land. Det är det företag som träskyddsbehandlar virket inom EU eller som tar in träskyddsbehandlat virke från ett land utanför EU som ansvarar för att märkning är korrekt. Det samma gäller för sammansatta produkter som innehåller träskyddsbehandlat virke.

Vad gäller vid internetförsäljning?

Det finns ingen tydlig skyldighet att den information som ska ges om behandlade varor syns även vid försäljning på internet, men vi på Kemikalieinspektionen uppmanar de som säljer sådana varor via e-handel att ge kunder möjlighet att ta del av informationen före köpet.

Vad gäller vid försäljning till andra länder?

Om träskyddsbehandlat virke säljs till ett annat EU-land, är den som behandlar virket skyldig att se till att märkningsinformationen är på de officiella språken i respektive mottagarland. Om virket exporteras till länder utanför EU ställs inga krav enligt EU:s biocidförordning, men mottagarlandet kan ha egna regler.

Mer information och frågor

Mer information om reglerna i biocidförordningen och träskyddsbehandlat virke finns på Kemikalieinspektionens webbplats www.kemikalieinspektionen.se.

Om ni har frågor om reglerna kring träskyddsbehandlat virke, ställ dem till oss via www.kemikalieinspektionen.se/fraga

På Svenska Träskyddsföreningens hemsida (www.traskydd.com) finns mer information om träskyddsbehandlat virke och NTR-märkning.

Byggmaterialhandlarna är en branschorganisation för bygghandeln och på deras hemsida (www.byggmaterialhandlarna.se) finns kontaktuppgifter till dem.